

แนวทางการพัฒนานักศึกษาเพื่อสำเร็จการศึกษาตามกรอบระยะเวลา: กรณี
หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Guidelines of Student Development for Graduation According to
the Time Frame: A Case Study of the Master of Economics,
Digital Economics Program, Buriram Rajabhat University

ปรีชา ปาโนรัมย์, กุลกันยา ศรีสุข,
Preecha Panoram, Kulkanya Srisuk,
สุริยา รักการศิลป์, นิธิโรจน์ ศุภกฤษฎสุวรรณกุล
Suriya Rakkarnsil, Nitiroj Suphagritsuwannalul
Panoram2516@yahoo.com
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University
ชุมพล รอดแจ่ม
Chumpon Rodjam
Chumpon.ro@ssru.ac.th
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Suan Sunandha Rajabhat University

ได้รับบทความ: 10 สิงหาคม 2563; แก้ไขบทความ: 11 พฤศจิกายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 11 พฤศจิกายน 2563
Received: August 10, 2020; Revised: November 11, 2020; Accepted: November 11, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา และแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้
นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามกรอบระยะเวลาของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาภายในหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตจำนวน 7 คน และกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขา
เศรษฐศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ที่คาดหวังเพื่อศึกษาต่อจำนวน 50 คน รวม 57 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่
แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า
T-test และ F-test (ANOWA) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่มีความพึง

พอใจมากที่สุดคือเรื่อง สถานที่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษา คือ ด้านการบริหารจัดการตนเอง รองลงมาคือ ด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ และด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ส่วนแนวทางในการแก้ปัญหาได้แก่ การเริ่มอธิบายและสอนเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ การแต่งตั้งอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งกำหนดกรอบระยะเวลาการส่ง ตั้งแต่ปีที่ 1 และกำหนดกรอบการสอบวิทยานิพนธ์ในปีที่ 2

คำสำคัญ: สภาพการจัดการเรียนการสอน, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษา, แนวทางการพัฒนานักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

Abstract

The purposes of this research were to study the conditions of current teaching and learning management, the factors influencing the student graduation and the development guidelines for students to graduate according to the time frame of the course, Master of Economics in Program of Digital Economics. The 57 persons of Sample groups were from the 7 students studying in program of Master of Economics and the 50 students studying in fourth year of Bachelor of Arts in Economics who are expected to continue their studies. The tools used in this research were questionnaires and interview forms. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, T-test and F-test (ANOWA). The results of the research showed that the most satisfied teaching and learning conditions were the location, the factors influenced their graduation were self-management, the teachers and the thesis controllers and the academic knowledge of Student. For the guidelines of the problem's solution, namely, starting to explain and teach about thesis, Appointment of the thesis supervisor as well as specifying the deadline for submission from year 1 and thesis examination schedule in year 2.

Keywords: Conditions of Teaching and Learning, Factors Affecting Graduation, Development Guidelines for Student in Program on Master of Economics

1. บทนำ

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต เป็นหลักสูตรทางสังคมศาสตร์ที่มุ่งพัฒนามหาบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถด้านการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐศาสตร์เพื่อนำมาพัฒนาสังคมและธุรกิจอันเนื่องมาจากคำแปลคือ “ศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องการสร้างความมั่งคั่ง” ดังนั้น

จึงต้องมีความเข้มข้นในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบโจทย์ดังกล่าว และโดยที่นักศึกษาหลักสูตรนี้ส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกิน 2 ปี ซึ่งระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาไม่เกิน 5 ปี หากมีการวางแผนการศึกษาในหลักสูตรให้รัดกุมจะช่วยให้นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายใน 2 ปี ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นเกี่ยวกับ การหาแนวทางการพัฒนาเพื่อให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลา 2 ปี ซึ่ง วาสนา วงศ์ชนะ (2562) ได้ดำเนินการวิจัยและเสนอแนวทางคือ หลักสูตรควรกำหนดระยะเวลาในขั้นตอนต่าง ๆ ให้ชัดเจน มีกระบวนการติดตามนักศึกษาเรื่องวิทยานิพนธ์ เป็นต้น และนักวิจัยท่านอื่น ๆ ก็เห็นตรงกันว่า ควรดำเนินการเน้นเรื่องวิทยานิพนธ์และกรอบระยะเวลาเป็นหลัก ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยประสงค์จะดำเนินการวิจัยเพื่อให้ทราบว่า แนวทางที่จะพัฒนาในส่วนของหลักสูตรปริญญาโทสาขาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์นี้จะเป็นอย่างไร ดังนั้น จึงได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยนี้ ครอบคลุมกลุ่มประชากรอยู่ 2 กลุ่มด้วยกันได้แก่ กลุ่มที่ 1 นักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตจำนวน 7 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาเศรษฐศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่คาดหวังเพื่อเข้ามาศึกษาต่อจำนวน 50 คน รวมทั้งสิ้น 57 คน

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เป็นประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากหลายสถาบัน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งได้เกิดปัญหาที่สามารถสรุปได้ดังนี้คือ ปัญหาที่ 1 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน มคอ.04 ปัญหาที่ 2 การดำเนินการวิทยานิพนธ์ใช้เวลานาน ปัญหาที่ 3 คือ ความทันสมัยและความง่ายของหลักสูตร ปัญหาที่ 4 คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักมีบุคลิกอุปนิสัยที่แตกต่างกันทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาล่าช้า ปัญหาที่ 5 การบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่อาจจะขาดความรับผิดชอบต่อการทำวิทยานิพนธ์ที่ต่อเนื่อง และปัญหาข้อที่ 6 การบริการด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาหลัก ๆ ที่ทำให้นักศึกษาไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดเอาไว้โดยเฉพาะอาจจะเกิดขึ้นกับนักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล

ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาโดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันของหลักสูตร ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา และแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามกรอบระยะเวลาของหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันของหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาตามกรอบระยะเวลาของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 โดยผู้วิจัยได้จัดประชุมคณะทำงานเพื่อศึกษาข้อมูล แนวคิดและทฤษฎีเพื่อสร้างแบบสอบถามเชิงปริมาณ/คุณภาพ และแบบการสัมภาษณ์ จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา และทำการสรุปข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติเพื่อการวิจัย สรุปและวิเคราะห์จากแบบสอบถามและรายงานตามค่าสถิติ ในระยะที่ 2 ดำเนินการสัมภาษณ์ ความคิดเห็นเป็นรายประเด็นเพื่อทราบถึงวิธีที่จะแก้ปัญหาและสังเคราะห์ข้อมูลที่มีลักษณะคำตอบที่คล้ายกัน สรุปผลเป็น 3 ส่วนได้แก่ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาและแนวทางในการแก้ปัญหา ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดทั้งหมดลงในเนื้อหาบทที่ 4 และทำการสรุปข้อมูลและอภิปรายผลในเนื้อหาของบทที่ 5 จากนั้นจึงได้สรุปเขียนเป็นบทความวิจัยเพื่อนำไปสู่การตีพิมพ์

3.2 วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยลงเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการให้แต่ละท่านตอบแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับมอบหมายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับมอบหมายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เรื่อง แนวทางในการแก้ไขปัญหา และสรุปข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผล

3.3 ประชากรตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาภายในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตจำนวน 7 คน และกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาเศรษฐศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งหมด 112 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มที่ 1 นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล ที่เข้ามาศึกษาในปี 2562 ใช้กลุ่มประชากร ได้แก่จำนวนทั้งหมด 7 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาเศรษฐศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ปี 2562 ที่คาดหวังเพื่อศึกษาต่อใน

ระดับปริญญาโทหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 50 คน รวมทั้งหมด 57 คน

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาคุณภาพแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha - Coefficient) หรือ Reliability ได้ค่าอยู่ที่ .896 และในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ยของคะแนน ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และใช้ ค่า T-test วัดตัวแปรเปรียบเทียบกับ เพศ และค่า F-test (ANOVA) วัดตัวแปรเปรียบเทียบกับระดับการศึกษา

4. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอรายงานผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเอาไว้ดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งหมด 57 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุอยู่ระหว่าง 20-25 ปีกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีระดับรายได้ที่เป็นรายรับอยู่ที่ 10,000-30,000 บาท มีสถานะเป็นนักศึกษาอยู่

4.1.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล

1) ด้านสถานที่ โดยภาพรวม เห็นว่า ด้านสถานที่ที่มีการจัดการเรียนการสอนนั้น จัดอยู่ในระดับ มากที่สุด (4.72) และเมื่อพิจารณา 3 ลำดับแรกที่สำคัญคือ มีจุดกระจาย Wifi สามารถนั่งทำงาน ณ ที่ตรงไหนก็ได้โดยใช้รหัสผ่านของนักศึกษา (4.91) รองลงมาคือ มีโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อระบบการศึกษาที่มีคุณภาพทั้งของบัณฑิตวิทยาลัย และของคณะวิทยาการจัดการที่ชัดเจน (4.79) และ สถานที่เรียนตั้งอยู่ ณ จุดที่เหมาะสม สามารถรองรับนักศึกษาที่เดินทางมาจากที่ต่าง ๆ ได้ดี (4.79) ตามลำดับ

2) ด้านหลักสูตร โดยภาพรวม เห็นว่า ด้านหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนอยู่ จัดอยู่ในระดับ มาก (4.29) และเมื่อพิจารณาใน 3 ลำดับแรกที่สำคัญ คือ หลักสูตรควรมีการปรับปรุงในคำอธิบายรายวิชาในแต่ละปี (4.70) รองลงมาคือ มีการจัดหลักสูตรตรงตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด (4.67) และ อาจารย์มีคุณสมบัติตรงตามหลักสูตรที่กำหนด (4.67) ตามลำดับ

3) ด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวม เห็นว่า ด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์นี้ จัดอยู่ในระดับ มาก (3.92) และเมื่อพิจารณาใน 3 ลำดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์หลัก มีคุณสมบัติ มีความรู้ด้าน

งานวิจัย เหมาะสมกับการเป็นอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา (4.37) รองลงมาคือ มีการจัดสอบ 3 บทแรกในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นปีที่ 2 (4.33) และมีการเร่งการจัดทำงานวิทยานิพนธ์ที่ครบถ้วนสมบูรณ์และดำเนินการจัดสอบในภาคเรียนที่ 2 ของชั้นปีที่ 2 (4.33) ตามลำดับ

4) ด้านสนับสนุนทางสังคม โดยภาพรวม เห็นว่า ด้านสนับสนุนทางสังคมนั้น จัดอยู่ในระดับ มาก (4.10) และเมื่อพิจารณาใน 3 ลำดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ครอบครัวมีส่วนในการคอยให้คำปรึกษาด้านการศึกษาเป็นอย่างดี (4.67) รองลงมาคือนักศึกษาคิดว่า หากสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนี้แล้ว จะมีงานทำอย่างมั่นคง (4.63) และนักศึกษาคิดว่า ผู้บังคับบัญชาในที่ทำงานมีส่วนช่วยให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษา (4.33) ตามลำดับ

5) ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา โดยภาพรวม เห็นว่า ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา จัดอยู่ในระดับ มาก (3.61) และเมื่อพิจารณาใน 3 ลำดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 เพื่อดำเนินการเขียนรายงานการวิจัย (4.37) รองลงมาคือ ทักษะในการเขียนบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์ผลงานในระดับชาติและนานาชาติ (4.00) และความรู้ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัย (3.96) ตามลำดับ

6) ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา โดยภาพรวม เห็นว่าด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษานั้น จัดอยู่ในระดับ มาก (3.54) และเมื่อพิจารณาใน 3 ลำดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ทำวิทยานิพนธ์ทุกวัน แบ่งเวลาให้แต่ละวันเพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี (4.07) รองลงมาคือ มีเป้าหมายในชีวิตเพื่อให้สำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น (3.74) และมีใจจดจ่ออยู่กับการค้นคว้า การอ่านหนังสือ การวิเคราะห์จนกว่าจะสำเร็จการศึกษา (3.70) ตามลำดับ

7) ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยภาพรวม เห็นว่าด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยนั้น จัดอยู่ในระดับ มาก (3.85) และเมื่อพิจารณาใน 3 ลำดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในเรื่องการสืบค้นข้อมูลเพื่อการทำวิจัย (4.37) รองลงมาคือ ความชัดเจนในระเบียบหรือประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนด (4.37) และมหาวิทยาลัยมีการให้บริการในด้านการส่งเสริม ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอแล้ว (4.37) ตามลำดับ

8) การเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยภาพรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นในแต่ละด้าน กล่าวคือ ด้านสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ ด้านสนับสนุนทางสังคม ด้านความรู้ทาง

วิชาการของนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน

9) การเปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนกตามอายุ ซึ่งใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยภาพรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นในแต่ละด้าน กล่าวคือ ด้านสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ ด้านสนับสนุนทางสังคม ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงมีได้นำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่

10) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละด้านโดยภาพรวมทั้งหมด เมื่อนำแต่ละด้านมารวมกัน ภาพรวมทั้งหมดจัดอยู่ในระดับ มาก (4.00) โดยด้านที่ถือว่า มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือเรื่อง การจัดสถานที่เพื่อการเรียนการสอน (4.72) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร (4.29) ลำดับต่อมาคือ ด้านสนับสนุนทางสังคม (4.10) ด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ (3.92) ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย (3.85) ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา (3.61) และด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา (3.54) ตามลำดับ

11) ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่กำหนด ผู้วิจัยได้ถอดบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบและขอเรียงลำดับการให้ความสำคัญของปัจจัยที่จะทำให้การศึกษาสำเร็จการศึกษาไว้ ดังนี้คือ ลำดับที่ 1 ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ลำดับที่ 2 ด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ ลำดับที่ 3 ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ลำดับที่ 4 ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ลำดับที่ 5 ด้านสนับสนุนทางสังคม ลำดับที่ 6 ด้านสถานที่และลำดับที่ 7 ด้านหลักสูตร

5. อภิปรายผลการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันของหลักสูตร และประการที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา และประการที่ 3 จะเป็นการศึกษาหาแนวทางในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลการวิจัยนี้ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

5.1 ด้านสภาพการจัดการเรียนการสอน

1. ข้อค้นพบประการที่ 1 ด้านสถานที่โดยภาพรวมจัดอยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มีการจัดสถานที่ที่เป็นที่น่าพอใจอย่างมาก โดยสามารถที่จะมานั่งเรียนและสืบค้นข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ณ ที่ใดก็ได้ซึ่งเป็นเขตบริเวณภายในบัณฑิตวิทยาลัย หรือ

คณะวิทยาการจัดการ และมีระบบรหัสเข้าที่เป็นส่วนตัวของนักศึกษา ดังนั้น จึงส่งผลให้นักศึกษาในทุกระดับชั้นมีความพึงพอใจต่อการใช้งานมากที่สุด นอกจากนั้น ระบบโครงสร้างการบริหารงานก็ยังเอื้อต่อระบบการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การมีระบบโครงสร้างงานที่ชัดเจนและรูปแบบโครงสร้างที่เป็นระบบทำให้เกิดความมั่นใจในการเข้ามาติดต่อหรือมาใช้บริการมากยิ่งขึ้น และที่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่งคือ การจัดรูปแบบห้องเรียนที่น่าเรียนโดยภายในห้องเรียนมีอุปกรณ์ครบเหมาะแก่การเรียนการสอน หมั่นคอยดูแลเพื่อไม่ให้อุปกรณ์เหล่านั้นเกิดความชำรุด และสิ่งที่จะต้องมีในระดับบัณฑิตศึกษาอีกประการหนึ่งก็คือ การมีวิสัยทัศน์ในการจัดห้องเรียนซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่ไม่สามารถมองข้ามได้ เพราะรูปแบบการจัดห้องเรียนในแนวคิดปัจจุบันมีความหลากหลาย ดังนั้น หากผู้บริหารฯ สถานศึกษาได้ไปศึกษาหรือทัศนศึกษาในหลาย ๆ ที่ก็จะนำแนวคิดมาปรับใช้ภายในสถาบันของตนเองได้ แต่รูปแบบที่จัดอยู่ในขณะนี้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด ดังนั้น รูปแบบนี้สามารถนำมาเป็นรูปแบบของการจัดสถานที่เพื่อการเรียนการสอนได้ในแบบฉบับมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยผู้ตอบฯ ให้ความสำคัญ อันดับที่ 1 ต้องมีจุดกระจาย Wifi ที่ดี อันดับที่ 2 ต้องมีโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อระบบการศึกษาที่มีคุณภาพทั้งของบัณฑิตวิทยาลัยและของคณะวิทยาการจัดการ อันดับที่ 3 สถานที่เรียนตั้งอยู่ ณ จุดที่เหมาะสม อันดับที่ 4 ห้องเรียนมีอุปกรณ์ครบเหมาะแก่การเรียนการสอน อันดับที่ 5 มีวิสัยทัศน์ในการจัดห้องเรียนเพื่อการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา อันดับที่ 6 มีการจัดห้องสมุดหรือห้องเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและต่อการค้นคว้าวิจัย อันดับที่ 7 มีป้ายต่างๆ แสดงให้เห็นว่า เป็นห้องบริการอะไร และเป็นจุดที่เด่นพบเห็นได้ง่าย อันดับที่ 8 มีการจัดห้องเจ้าหน้าที่ให้บริการที่สามารถติดต่อได้ง่าย อันดับที่ 9 มีปรัชญาการทำงานเพื่อประโยชน์ต่อระบบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอันดับที่ 10 คือ มีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอน วิธีการจัดสถานที่ได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเกิดสถานการณ์โรคระบาด หรือ สถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่งเกิดขึ้นก็ตาม ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2562) ซึ่งได้ระบุเอาไว้ว่า สถานที่จัดการเรียนการสอนควรจะต้องเอื้อต่อนักศึกษาในเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ การมีระบบบริการที่ดี การมีโครงสร้างการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ข้อค้นพบในด้านหลักสูตร โดยภาพรวมจัดอยู่ในระดับ มาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของหลักสูตรว่า จะต้องมีการพัฒนาระดับให้มีศักยภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยเมื่อพิจารณาเข้าไปในรายละเอียดจะพบว่า ผู้ตอบฯ มีความเห็นที่สอดคล้องกันตรงที่ว่า หลักสูตรมีการปรับปรุงในคำอธิบายรายวิชาในแต่ละปี และมีการจัดหลักสูตรตรงตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด อาจารย์มีคุณสมบัติตรงตามหลักสูตรที่กำหนด รวมทั้งมีหน่วยกิตที่เหมาะสม เหมาะแก่การเรียนเพื่อสำเร็จการศึกษาได้ง่าย

ซึ่งทั้งหมดนี้จัดอยู่ในระดับที่น่าพอใจ แสดงถึงระดับความเชื่อมั่นที่มีต่อหลักสูตรนี้ แต่สิ่งที่จะต้องทำเพื่อให้เกิดการยอมรับมากยิ่งขึ้นได้แก่ ที่จัดอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ลำดับที่ 1 เรื่อง หลักสูตรนี้ตรงกับสถานการณ์ปัจจุบันและมีความยากง่ายเป็นอย่างไร ลำดับที่ 2 หลักสูตรในแต่ละหมวดมีคำอธิบายที่ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย และมีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ ลำดับที่ 3 หลักสูตรมีความทันสมัยต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ลำดับที่ 4 หลักสูตรมีปรัชญา วิสัยทัศน์ สามารถกำหนดได้ว่า บัณฑิตที่สำเร็จจากสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จบแล้วจะมีความรู้ความสามารถโดดเด่นด้านใด ลำดับที่ 5 คำอธิบายรายวิชาในแต่ละวิชามีความทันสมัย น่าเรียน สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริงและมีประสิทธิภาพ และลำดับที่ 6 คือ หลักสูตรมีโครงสร้างที่เหมาะสม มีการกำหนดรายวิชาที่ทันสมัย ซึ่งทั้ง 6 ลำดับนี้จะต้องมีการปรับและแก้ไขในครั้งที่จะมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้เกิดความทันสมัย ซึ่งการปรับหลักสูตรนี้ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2563) ได้ระบุไว้ในในเกณฑ์การปรับหลักสูตรว่า หลักสูตรจะมีการใช้อยู่ในระยะ 5 ปี เมื่อหลักสูตรมีการใช้ไปแล้วประมาณ 4 ปี จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่เพื่อให้เกิดความทันสมัย ในทุกหมวด ทั้งนี้ แต่ละหมวดขึ้นอยู่กับประธานหลักสูตรว่า จะมีการปรับปรุงในเรื่องใด แต่ในงานวิจัยนี้หมวดที่หลักสูตรจะต้องปรับปรุงมากที่สุดก็คือ คำอธิบายรายวิชาที่จะต้องให้มีความทันสมัยทันต่อโลก ทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

3. ข้อค้นพบในด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวมจัดอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิตาพร ประทุมวิ (2553) ที่ระบุว่า ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จัดอยู่ในระดับ มากทุกข้อ และสิ่งที่จะต้องพัฒนาเพิ่มมากยิ่งขึ้น คือ ที่จัดอยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่เรื่อง การเริ่มสอน อธิบายและควบคุมวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 โดยเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์หากจะให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาโดยเร็ว ก็ให้มีการเริ่มสอนและอธิบายหรือควบคุมวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เทอมที่ 1 จะทำให้นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้น และสิ่งที่มีอยู่แล้วและอาจจะต้องแก้ไขเพิ่มมากยิ่งขึ้นเพราะจัดอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ลำดับที่ 1 เรื่อง อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ มีการจัดนักศึกษาเพื่อเข้าพบและแนะนำวิธีการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละบทตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ลำดับที่ 2 การเร่งเนื้อหา คำอธิบาย การช่วยแก้ปัญหาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในภาคเรียนที่ 2 อย่างเคร่งครัด ลำดับที่ 3 มีการเร่งดำเนินการจัดทำ 3 บทแรกตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ของการศึกษา ลำดับที่ 4 มีการสอนการอธิบายเนื้อหาวิทยานิพนธ์บทที่ 4 และ 5 และเร่งจัดทำในภาคเรียนที่ 2 ลำดับที่ 5 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ และมีคุณสมบัติและมีความเหมาะสมกับการสอนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ลำดับที่ 6 มีการเร่งดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เพื่อให้ส่งในแต่ละเดือน ลำดับที่ 7 มีการเร่งการจัดทำงานวิทยานิพนธ์ที่ครบถ้วนสมบูรณ์และดำเนินการจัดสอบในภาคเรียนที่ 2 ของชั้น

ปีที่ 2 ลำดับที่ 8 อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์หลัก มีคุณสมบัติ มีความรู้ด้านงานวิจัย เหมาะสมกับการเป็นอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา ตามลำดับ

4. ข้อค้นพบในด้านสนับสนุนทางสังคม โดยภาพรวมจัดอยู่ในระดับ มาก ซึ่งบ่งบอกว่า หลักสูตรอาจจะต้องสื่อสารทำความเข้าใจและปรับทัศนคติของนักศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อพฤติกรรมของสังคมมากยิ่งขึ้น เพราะแรงกดดันทางสังคมถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาเป็นอย่งดี ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา ปาโนรัมย์ (2563) ที่เขียนบทความวิชาการเรื่อง การเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษากับการค้นหาความรู้ด้วยตนเองในอินเทอร์เน็ต พบว่า การกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในพฤติกรรมของสังคมจะช่วยให้ผู้เรียนวางระดับจิตใจของตนเองเป็นกลางได้ และทำใจยอมรับว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมบางอย่างต้องก้าวข้ามและมองไปให้เห็นถึงอนาคต การศึกษาของตนเองเท่านั้น อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ที่จัดอยู่ในระดับ มากที่สุด ลำดับที่ 1 เรื่อง ครอบครัวมีส่วนในการคอยให้คำปรึกษาด้านการศึกษาเป็นอย่งดี ลำดับที่ 2 เรื่อง นักศึกษาคิดว่า หากสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนี้แล้ว จะมีงานทำที่มั่นคง และที่จัดอยู่ในระดับ มาก ลำดับที่ 1 เรื่อง ครอบครัวมีส่วนในการคอยรับฟังปัญหา และช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษาอยู่เสมอ ลำดับที่ 2 เรื่อง ครอบครัวมีส่วนช่วยในการถ่ายทอดค่านิยมทางการศึกษาเพื่อให้เห็นว่า การศึกษามีความสำคัญมากต่อชีวิต ลำดับที่ 3 การเสียสละและการเห็นความสำคัญของการศึกษาของครอบครัว จึงช่วยให้นักศึกษามีเวลาในการศึกษาอย่างเต็มที่ และลำดับที่จะต้องมีการทำความเข้าใจมากยิ่งขึ้น คือ ที่จัดอยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่ ลำดับที่ 1 เรื่อง เพื่อนๆ ที่เป็นนักศึกษาด้วยกันมีส่วนช่วยให้นักศึกษาเรียนสำเร็จการศึกษา ลำดับที่ 2 ครอบครัวให้ความสำคัญต่อการเรียนต่อของนักศึกษา ลำดับที่ 3 นักศึกษาคิดว่า ผู้บังคับบัญชาในที่ทำงานมีส่วนช่วยให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษา ลำดับที่ 4 ครอบครัวของนักศึกษามีส่วนช่วยกระตุ้นหรือผลักดันเพื่อให้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น และลำดับที่ 5 หน่วยงานเอกชนหรือรัฐบาลมีส่วนช่วยในการศึกษาแก่นักศึกษาเป็นอย่งดี

5. ข้อค้นพบในด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา โดยภาพรวมจัดอยู่ในระดับ มาก แสดงว่า ความรู้ทางวิชาการของนักศึกษาจะต้องเพิ่มเติมเข้าไปเพื่อให้เกิดทักษะในทางปฏิบัติเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สิ่งที่จะต้องนำมาพัฒนาเป็นลำดับแรกคือ ที่จัดอยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่ ลำดับที่ 1 คือเรื่อง ความสามารถในการนำเสนอผลการวิจัยด้วยปากเปล่า ลำดับที่ 2 คือเรื่อง ทักษะในการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และทักษะในการสืบค้นข้อมูลด้านการวิจัย ซึ่งในระดับปานกลางนี้ จำเป็นที่จะต้องพัฒนาก่อน เพราะ การนำเสนอผลงาน การสร้างแบบสอบถาม หรือแม้แต่การสืบค้นข้อมูลถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษามีความมั่นใจมากยิ่งขึ้นเพื่อที่จะสำเร็จการศึกษาตามกรอบระยะเวลา และสิ่งที่จะต้องนำมาพิจารณาเพื่อการพัฒนาเป็นลำดับต่อมาก็คือ ที่จัดอยู่ในระดับ มาก คือ ลำดับที่ 1 เรื่อง ความรู้ความเข้าใจวิธีการประมวลผลด้วยโปรแกรม

สำเร็จรูป ลำดับที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูล ลำดับที่ 3 ความรู้ความเข้าใจในสถิติการวิจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งสูตรการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์ ลำดับที่ 4 ความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ลำดับที่ 5 ทักษะในการเขียนบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์ผลงานในระดับชาติและนานาชาติ และลำดับที่ 6 ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 เพื่อดำเนินการเขียนรายงานการวิจัย ตามลำดับ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องมีการพัฒนาเช่นกัน แต่การพัฒนาที่สำคัญที่ผู้ตอบเห็นว่า ควรพัฒนาเป็นลำดับแรกก่อนก็คือ เรื่อง ความสามารถในการนำเสนอผลการวิจัยด้วยปากเปล่า

6. ข้อค้นพบในด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา เห็นว่า จัดอยู่ในระดับ มาก ซึ่งบ่งบอกว่า การบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่นักศึกษาไม่ควรมองข้าม เพราะปัจจัยที่จะสำเร็จการศึกษานั้น เกิดจากนักศึกษา และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ แต่นักศึกษาถือว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สำเร็จการศึกษา ลำดับแรก ซึ่งเมื่อพิจารณาเข้าไปในรายละเอียดพบว่า สิ่งที่จะต้องพัฒนาเพิ่มเติมคือ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา การบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา จัดอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับความสำคัญที่จะต้องพัฒนาจากค่าเฉลี่ยที่น้อยไปหามาก ได้แก่ ลำดับที่ 1 การตัดสินใจเลือกที่ปรึกษาหลักในการวิทยานิพนธ์มีส่วนช่วยให้ทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ ลำดับที่ 2 การบริหารจัดการเวลาในการค้นคว้า การทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละวัน ลำดับที่ 3 การวางแผนล่วงหน้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ลำดับที่ 4 ความภาคภูมิใจทุกครั้งที่สอบผ่านในแต่ละวิชา และลำดับที่ 5 หากสอบไม่ผ่านจะพยายามตั้งใจมากยิ่งขึ้น และสิ่งที่จัดอยู่ในลำดับมาก ที่จะต้องพัฒนาเป็นลำดับต่อมา เรียงลำดับความสำคัญที่จะต้องดำเนินการจากรายข้อที่มีค่านี้น้อยต้องพัฒนาก่อนไปหาค่านี้น้อยมากซึ่งพัฒนาเป็นลำดับถัดมา ได้แก่ ลำดับที่ 1 การบริหารจัดการเวลาเพื่อให้ตนเองมีเวลาว่างในการเข้ามาเรียนในชั้นเรียน ลำดับที่ 2 หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา หรือ งานวิทยานิพนธ์ จะเรียนสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาทุกครั้ง ลำดับที่ 3 มีใจจดจ่ออยู่กับการค้นคว้า การอ่านหนังสือ การวิเคราะห์จนกว่าจะสำเร็จการศึกษา ลำดับที่ 4 มีเป้าหมายในชีวิตเพื่อให้สำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ลำดับที่ 5 ความขยันหมั่นเพียร ทำวิทยานิพนธ์ทุกวัน แบ่งเวลาให้แต่ละวัน เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามลำดับ

7. ข้อค้นพบในด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย พบว่า จัดอยู่ในระดับ มาก ซึ่งบ่งบอกว่า มหาวิทยาลัยจะต้องมีการดำเนินการเพื่อการพัฒนายกระดับในประเด็นต่างๆ เพื่อให้อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยในรายละเอียดที่เป็นรายชื่อที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจนั้น อาจจะอยู่ในรูปแบบ ผลงานทางด้านวิชาการของคณาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจ ไม่ว่าจะเป็นผลงานด้านตำรา เอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอน หรือแม้แต่งานวิจัย ซึ่งในรายละเอียดที่เป็นรายชื่อที่จะต้องนำมาพัฒนาเป็นลำดับแรก คือที่จัดอยู่ในระดับ ปานกลาง

ได้แก่ ลำดับที่ 1 เรื่อง มหาวิทยาลัยมีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในการเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพียงพอ ลำดับที่ 2 ปริมาณเอกสารและตำราในห้องสมุดที่เกี่ยวข้องกับงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ลำดับที่ 3 มหาวิทยาลัยมีการให้บริการในการจัดส่งเอกสารและข่าวสารได้ครบถ้วน เหมาะสม และทันเวลา อย่างไรก็ตามสิ่งที่ต้องแก้ไขซึ่งจัดอยู่ในระดับมาก คือ ลำดับที่ 1 การเอื้ออำนวยความสะดวกเมื่อนักศึกษาประสบกับปัญหาต่างๆ เช่น หัวข้อวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นต้น ลำดับที่ 2 มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมพบปะอาจารย์ที่ปรึกษาได้อย่างเหมาะสม ลำดับที่ 3 มหาวิทยาลัยมีการจัดคณาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษาหลัก และร่วมได้อย่างเหมาะสม ลำดับที่ 4 ความชัดเจนในขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ ลำดับที่ 5 มหาวิทยาลัยมีการให้บริการในด้านการส่งเสริม ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ เพียงพอแล้ว ลำดับที่ 5 ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในเรื่องการสืบค้นข้อมูลเพื่อการทํารวบรวม และ ความชัดเจนในระเบียบหรือประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนด

8. ข้อค้นพบอีกประการหนึ่งก็คือ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติ T-test ในการวิเคราะห์ค่า โดยมียุทธศาสตร์ทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นในแต่ละด้านไม่ว่าจะเป็นด้านสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ ด้านสนับสนุนทางสังคม ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาและด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน นั้นแสดงให้เห็นว่า การตอบคำถามในแต่ละด้านนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน โดยมีความคิดเห็นเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งหมด

9. ข้อค้นพบอีกประการหนึ่งคือ เมื่อผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบแต่ละด้าน จำแนกตามเพศและมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน เพื่อยืนยันว่า สิ่งที่เปรียบเทียบนั้นถูกต้องหรือไม่ จึงได้นำรายละเอียดข้อย่อยต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อจำแนกให้เห็นว่า จะมีความแตกต่างกันโดยมียุทธศาสตร์ทางสถิติในช่วงใด หากมีก็จะนำมาเปรียบเทียบกับช่วงอายุนั้น ๆ เป็นรายคู่ ซึ่งพบดังนี้

รายละเอียด	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	.340	3	.170	.788	.460
	ภายในกลุ่ม	11.655	54	.216		
	รวม	11.995	57			
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.008	3	.004	.044	.957
	ภายในกลุ่ม	4.769	54	.088		
	รวม	4.777	57			
	ระหว่างกลุ่ม	.042	3	.021	.691	.505

ด้านคณาจารย์ ผู้สอนและ ควบคุม วิทยานิพนธ์	ภายในกลุ่ม	1.647	54	.030		
	รวม	1.689	57			
ด้านสนับสนุน ทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.000	2	.000	.006	.994
	ภายในกลุ่ม	.359	54	.007		
	รวม	.359	56			
ด้านความรู้ทาง วิชาการของ นักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.008	3	.004	.572	.568
	ภายในกลุ่ม	.369	54	.007		
	รวม	.377	57			
ด้านการบริหาร จัดการตนเอง ของนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.280	3	.140	.650	.526
	ภายในกลุ่ม	11.635	54	.215		
	รวม	11.915	57			
ด้านการบริการ วิชาการของ มหาวิทยาลัย	ระหว่างกลุ่ม	.023	3	.011	.209	.812
	ภายในกลุ่ม	2.960	54	.055		
	รวม	2.982	57			
รวมทั้งสิ้น	ระหว่างกลุ่ม	0.681	3	0.341	2.781	4.126
	ภายในกลุ่ม	33.086	54	0.571		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นในแต่ละด้าน กล่าวคือ ด้านสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ ด้านสนับสนุนทางสังคม ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน จึงมีได้นำมาเปรียบเทียบกับเป็นรายคู่ เมื่อผู้วิจัยซึ่งก่อนหน้านี้ได้เปรียบเทียบกับเพศของผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว และจึงได้นำอายุ ซึ่งมีค่าตัวแปรตามที่มากกว่า 2 ตัวแปร โดยใช้ค่า F-test (ANOWA) มาทำการวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเช่นกัน ดังนั้น จึงยืนยันการแก้ปัญหาตามที่ผู้วิจัยได้อภิปรายเอาไว้ว่า เหมาะสมแล้ว

10. ข้อค้นพบเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา นั้น จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่กำหนด ผู้วิจัยได้ถอดบทสัมภาษณ์ของผู้ตอบ และขอเรียงลำดับการให้ความสำคัญของปัจจัยที่จะทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาไว้ ดังนี้คือ ลำดับที่ 1 ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฌีรนุช จงอารี (2553) ซึ่งระบุว่า การที่จะเร่งรัดให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษา

ในระดับบัณฑิตศึกษาได้ ลำดับที่ 1 คือ เรื่อง การให้นักศึกษารู้จักการจัดการตนเอง ลำดับที่ 2 ด้านคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ ลำดับที่ 3 ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ลำดับที่ 4 ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ลำดับที่ 5 ด้านสนับสนุนทางสังคม ลำดับที่ 6 ด้านสถานที่ และลำดับที่ 7 ด้านหลักสูตร ซึ่งก็ถือว่า เป็นการยืนยันในผลการวิจัยที่ได้อภิปรายมาแล้ว นั่นคือ แต่ละด้านควรที่จะมีการพัฒนาก็คือการนำเอาด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่น้อยนำมาเพื่อพัฒนาก่อน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงนำมาพัฒนาเป็นลำดับถัดไปเพราะถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจหรือมีความเห็นในระดับสูง

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีการจัดทำหลักสูตรให้ตรงกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่วนคณาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ควรมีการเริ่มสอน อธิบายและควบคุมวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 รวมทั้งกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นว่าเพื่อนๆ ที่เป็นนักศึกษาด้วยกันมีส่วนช่วยให้นักศึกษาเรียนสำเร็จการศึกษา

2. ควรพัฒนาความสามารถในการนำเสนอผลการวิจัยด้วยปากเปล่าของนักศึกษา รวมทั้ง ควรมีการจัดอบรมคณาจารย์ผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อีกทั้งควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เพียงพอ

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับ รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาใดที่มีความทันสมัยตามความคิดเห็นของผู้เรียน

2. ควรทำวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับ ภาพอนาคตของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาควรจะมีประเด็นใดในเรื่องใด

เอกสารอ้างอิง

- ณิรณัฐ จงอารี. (2553). แนวทางการเร่งรัดการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธิดาพร ประทุมวี. (2553). ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

- ปรีชา ปาโนรัมย์. (2563). การเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษากับการค้นหาคำรู้ด้วยตนเองในอินเทอร์เน็ต. **วารสารสหวิทยาการจัดการ**. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 4(1), 86-91.
- วาสนา วงศ์ชนะ. (2562). สาเหตุและแนวทางในการแก้ไขการสำเร็จการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดของมหาบัณฑิต กรณีสาขาพัฒนามนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. **งานวิจัยบัณฑิตศึกษา**. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติ. (2563). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา**. จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/> (23 เมษายน 2563).